

Redacția

și

Administrația

Cluj Reg. Maria 43
TELEFON 124Anunțurile se pri-
mesc după tarif.Librăria Anca
Cluj, Piața Unirii 32.

CLUJUL

ROMANESC

Abonament:

Pe un an Lei 160.-
Pe 1/2 an " 80.-
Pe 1/4 an " 40.-Pentru Străinătate:
Pe un an Lei 320.-
Pe 1/2 an " 160.-
Pe 1/4 an " 80.-Pentru America
Pe un an 2 dolariManuscrisele
nu se înapoiază.

Director-Proprietar: Alexandru Anca.

ZIAR INDEPENDENT

Un exemplar 3 Lei.

Distrugerea parti- dului magnaților

După impopularitatea cu care era tratat până acuma, partidul magnaților, așa zis maghiar — și care se declară reprezentant al tuturor ungarilor din România, — a ajuns să se discrediteze complet atât în fața ungarilor cât și a celorlalte minorități și români.

Propaganda, pe care conducerea partidului maghiar o făcuse în vederea alegerilor comunale, a dovedit că partidul maghiar numai cu sprijinul autorităților și propagandei actuale intensive, a reușit să facă ceva, recurgând la diferite trucuri. Rezultatul propagandei însă a dovedit, că dacă nu era ajutat de guvern, partidul maghiar n'ar fi obținut nici un loc în consiliile comunale. Și așa au obținut locuri mai multe numai ungurii, cari nu sunt în partidul maghiar.

Iată, deci, la ce se reduce popularitatea partidului maghiar!

În sânul partidului maghiar, respective a conducerii partidului maghiar, — pentru că partizanii nu are — a și început să se ivească rezultatul pactului încheiat: mai multe comitete provinciale au început să se desolidarizeze de partidul maghiar. Astfel s'au pus bazele unui nou partid maghiar democratic, pentru a colabora cu românii și a distruge partidul magnaților. Ziarul „Erdélyi Ujság” din Târgumureș și „Az Est” din Cluj, împreună cu alte ziare și organizații, cu acest scop și-au început apariția.

Partidul maghiar în tot cazul acuma este în agonie, iar după alegeri va deceda desigur, neavând încrederea populației maghiare, cece am putut constata și din rezultatul alegerilor comunale.

Intențiile ugroniștilor

Magnații dela Budapesta, în frunte cu regentul Horthy, au ținut să-și evidențieze bucuria față de guvernul român, care a încheiat acordul cu magnații ardeleni, înghiesuiți în partidul maghiar „al tuturor ungarilor din România” în număr de vre-o 50—60 magnați și magnatofili.

Ziarele magnaților cu această ocazie au început să sară de bucurie, observând, că magnații din Ardeal au reușit să-și introducă în consiliile comunale ardeleni câțiva agenți, pentru a-i ținea în curent pe cei dela Budapesta cu toate informațiile secrete, de care oficialitatea dela Budapesta are nevoie. Din acest motiv s'a manifestat marea bucurie a ungarilor din Ungaria „ciuntită”, după cum se evidențiază în ziarele magnaților din Ardeal și Ungaria.

Ungurii prin aceste apucături speră să-i dea o nouă injecție partidului maghiar amenințat în descompunerea-i rapidă cu distrugerea totală.

Videant Consules!

Voturile furate în Cluj

Unele ziare au susținut, că în Cluj s'ar fi furat voturi de ale cetățenilor de către d. consilier Peptea, Comandantul de sergenți Poruțiu etc.

Interesându-ne în această chestie, am aflat, că nici vorbă n'a fost de astfel de lucruri deoarece toți solicitanții și-au primit legitimațiile de votare.

D. consilier Peptea ne-a declarat, că d-sa a luat câteva voturi, însă numai pentru a le indica adresele acestora, cărora nu le era introdusă adresa. Toate legitimațiile rămase necunoscute le-a dat apoi Judecătoriei de ocol pentru a le distribui solicitanților. Cea mai mare dovadă despre corectitudinea alegerilor din Cluj ne-o dă faptul, că nimenea nu și-a reclamat buletinul de vot, pentru că fiecare solicitator și l'a primit dela Judecătorie, dacă nu și-a avut adresa.

Versiunile despre reținerea legitimațiilor, prin urmare nu sunt, decât niște simple aiurări din domeniul fanatismului, respective fanatismului de interes de partide!

Enigma tovărășilor compromițătoare

Scopul tovărășilor.

În numărul trecut am accentuat, că tovărășii făcute sunt compromițătoare pentru români și dejositoare pentru consiliile comunale.

Persoanele minoritare din ambele liste au fost obiecționate, deoarece nici una nu prezintă nici o valoare.

În privința persoanelor minoritare am primit informații detaliate. Unii susțin, că persoanele minoritare au fost luate în liste numai pentru a câștiga și votul minoritarilor și inadins au fost luate incapacități dintr-o minoritate, ca să nu facă multă zarvă.

Chestia cu toate acestea este în altă

Rezultatul alegerilor comunale

Partidul maghiar compromis complet, se distruge.

Rezultatul alegerilor comunale a dovedit pe deplin cece am susținut în mai multe rânduri, anume, că: partidul maghiar nu reprezintă ungarimea din România. Partidul maghiar, deși în tovarășie cu liberalii, s'a compromis pretutindeni, înregistrând rezultate numai cu ajutorul liberalilor, dar numai în vre-o cinci localități maghiare.

Rezultatul de până acuma al alegerilor este de altfel următorul în orașele unde au fost alegeri:

Opoziția unită a învins în București, Cluj, Orșova, Ploești, Blaj, Alba-Iulia, Ibașfalău, Gherla, Lugoj, Oradea Mare, Timișoara, Petroșani, Silistra, Braila, Galați, Cernăuți, Teleaga, Bazargic, Pitești, Dobrici, Chișinău, Constanța, Năsăud, Vaslui, Fălticeni, T. Măgurele, Rădăuți, Orăștie, Mangalia, T. Severin, Tighina, Făgăraș, Hârlău, Alexandria, Soroca, Careii-Mari, Aiud.

În Craiova și Iași s'a declarat balotaj, urmând să se facă azi noi alegeri.

În Mediaș și Sibiu au învins ungurii cu sașii.

Ungurii cu liberalii au învins în Cojocna, Odorhei, Arad, Turda, Târgumureș, Dicioșmărtin.

Liberalii au învins în Turtucaia, Slatina, Hârsova, Vâlcea, Tecuci.

variație, tocmai incapacitățile fac zarvă pe când capacitățile se mărginesc la argumentări liniștite.

Cel mai mare rău este din toate faptul, că în foarte multe localități s'au preferat să fie primari dintre minorități, cece jignește sentimentul românesc.

Toți românii de inimă sunt de acord, că nu se poate tolera să ne conducă minoritățile.

Intorsătura aceasta va avea, probabil, grave urmări neprevăzute și din acest motiv este bine să întâmpinăm totul înainte de a fi prea târziu.

Chestia canalizării orașului

Primăria ezită să ne lămurească, dar dl Savu, directorul apeductului a căutat să ne lămurească. — Cât și cum s'a cheltuit, însă nici consiliul nu ne-a lămurit complet.

Chestia canalizării orașului, publicată în ziarul „Clujul” a stârnit un viu interes atât în masele publicului, cât și în rândurile autorităților, în special pentru că am cerut să ne lămurească, cât s'a cheltuit, pentru ce canalizări și cui, prin ce modalitate l-s'au încredințat lucrările.

Dl Savu, directorul apeductului, a căutat să ne dea lămuririle necesare imediat după apariția articolului din chestie. Dsa a formulat lămuririle necesare, pentru a le pune la dispoziția consiliului comunal, ca să ni-le dea

oficios consiliul dela care le-am solicitat.

Consiliul comunal prin adresa No. 2246—926 cons. în fine ne-a dat următoarele lămuriri:

„Lucrările de canalizare s'au făcut pe baza de concurs la licitația din 25/VI—1925 de sub Nr. 10688/925 la care au concurat 12 firme și consiliul orașului la 3 Iulie 1925 a adjudecat oferta firmei A. Maksay, care hotărâre s'a aprobat de consiliul comunal tehnic superior, de Min. de Interne și de Consiliul de Miniștri prin jurnalul

Nr. 270 din 19 Aug. 1925 pt. suma de Lei 3.635.965 din cari până acum s'au spesat Lei 1.500.000 terminându-se canalizarea străzilor Petroasă, Negruși și Tunarilor rămânând încă Calea Victoriei în aceasta primăvară.”

La aceste lămuriri ale Consiliului comunal noi mai insistăm să ni-se precizeze: 1. cari au fost cele 12 firme concurente; 2. unde s'a publicat concursul și când; 3. cui și sub ce pretext s'a dat suma de 1.500.000 lei; ce canalizări necesită Calea Victoriei, care este deja canalizată; ce dată conține planul canalizărilor, împreună cu sumele specificate și al cui plan s'a aplicat?

Toate aceste le solicităm, ca să nu zică consiliul, că mai întâi nu solicităm lămuririle oficioase.

Lămuririle aceste le așteptăm pentru numărul viitor, adică cel mai târziu până Vineri, ca să le putem publica la timp, pentru a nu face obiecțiuni prealabile după documentele pe cari le avem în legătură cu chestia în care antreprenorul Maksay este declarat „omul Primăriei”.

Repartizarea nouilor consilieri

Prin aplicarea legii administrative s'au creat la Primărie servicii: economic, financiar, sanitar, zootehnic, contencios și tehnic, cari se împart în diferite birouri, după necesitate, desființându-se secția industrială și comercială împreună cu secția militară.

Dl consilier Moga, indicându-ne aceste date, ne-a declarat, că fiecare serviciu își are designat câte un șef de secție, d-sa rămânând secretar general.

La administrația generală este repartizat d. dr. Cărpinișan, la finanțe d. Peptea, la secția tehnică d. Ciortea, la contencios d. dr. Dionisiu Pop, jurisconsultul orașului, la secția sanitară d. dr. Fodor, la secția zootehnică d. dr. Guguian.

La fiecare secție se repartizează și câte un delegat permanent al Consiliului Comunal, în calitate de referent al consiliului.

Primarul nou devine șeful consiliului, respective comisiei interimare, prezidând consiliile. Locțiitor al acestuia pentru prezidarea consiliului este cel mai bătrân membru din consiliu.

Consilierii vor avea latitudinea de-a debata chestiile ce vin în consiliu, iar referenții sunt și raportori în consiliu, fără să fie încadrați ca funcționari.

Bilanțul gospodăriei orașului

Ce ne evidențiază noul buget? Se recere o conducere economică rațională,

Dl Gh. Peptea, consilierul financiar al orașului ne-a evidențiat noul buget de pe anul 1926 al orașului, pe care ni-l-a pus la dispoziție dl Fărcaș, șef de birou.

Noul buget ne evidențiază la veniturile ordinare din: impozite comu-

nale 13.979.000, taxe comunale 23.194.400, venitul averilor imobiliare 9.953.900, veniturile capitalurilor 69.700, cotizații 1.795.900, subvenții dela stat 261.300, venituri diverse 13.620.000, uzina electrică 26.000.000, uzina de apă 18.000.000, fabrica de ghiață 800.000, uzina de gaz 238.000 lei, deci 108.112.200 lei, iar la venituri extraordinare și fonduri speciale din: venitul extraordinar 15.568.000, izlazul comunal 1.200, fondul bolnavilor 175.000, fondul tăbăcarilor 800, deci 15.775.000, în total prin urmare 123.887.200 lei. Acesta este bugetul veniturilor.

În bugetul cheltuelilor ordinare se evidențiază la administrație 28.880.648,66 serviciul tehnic 9.201.086, serviciul învățământului 8.926.672, instituții culturale 2.820.000, serviciul sanitar 11.939.018, serviciul veterinar și zootehnic 2.530.115, serviciul silviculturii 2.288.400, cheltueli de cotizații 1.324.000, uzina electrică 22.026.510, uzina de apă 11.978.546, fabrica de ghiață 937.000, strandul 717.000, fonduri pentru deschiderea de credite suplimentare și extraordinare 2.223.017, deci 107.601.075, iar pentru cheltueli extraordinare 16.192.000, deci prin urmare în total 123.793.076,66 lei.

Bugetul prezintă un excedent de 94.123,54 lei la spese.

Din noul buget putem constata, că unele întreprinderi ale orașului lucrează cu deficit și aceste ar fi de dorit ori să se vândă, ori să se închiriereze, pentru a nu păgubi orașul, Aceasta ne-o impune necesitatea conducerii economice raționale pentru a ne crea cât de multe venituri.

De altfel vom mai reveni cu lămuriri oficiale și obiecțiunile necesare.

Orașul se infectează

Salubritatea orașului o periclitează însăși oficialitatea.

În ultimul timp pare a se da mai mare atenție salubrității orașului, însă se constată foarte ușor, că această atenție pare a fi o priplire silnică, pentru că altfel nu ne putem închipui de ce trebuie să se măture străzile

Lumea este de părerea, că autoritățile locale caută să arate publicului, că se interesează de binele obștesc, dar publicului nu-i convine, ca să vadă cum se mătură în Cluj, deoarece n'are poftă de-a înghiți praful ce se ridică cu măturarea străzilor.

Salariații etc. mergând dimineața la servicii sunt nevoiți să înghite imensul praful răscolit prin măturarea străzilor în tot parcursul până la servicii, iar la amiazi când se reîntorc dela servicii sunt nevoiți să mai înghite și o a doua doză de praful, pentru că în oraș azi, (în vederea alegerilor comunale!) se mătură și la amiazi.

Atrăgându-ni-se atenția asupra acestor absurdități dăunătoare plămânilor publicului, atragem și noi atenția autorităților locale pentru a lua dispoziții să se măture dimineața la timp, adică înainte de ora 6, ca în trecut, evitând infectarea publicului.

Informațiuni

— Corul Sf. Treime. Duminică în ziua de 21 Febr. a. c. în biserica ortodoxă română din Cluj va cânta corul Societății Sf. Treime din Cluj.

— „Clujul“ a apărut de această dată în 2 pagini din cauza lipsei de hârtie.

— S'a pierdut cartea de lucru de văpsitorie și carnetul de identitate cu numele Cârlea Vasile Cluj, Str. Treacătoare 8 și prin această cale le declar nevalabile în mâna oricui s'ar afla. Cârlea Vasile.

— Toată lumea trebuie să aboneze Ziarul „CLUJUL“ e cel mai bine informat întru toate.

Publicațiune.

Toate obiectele depuse ca amenet cu scadența până la 7 Febr. 1926 și nerescumpărate în termenul legal, se vor vinde prin licitațiune publică forțată ce se va ține la 8 Martie 1926 ora 8 dimineața în localul casei din Calea Victoriei No. 16.

Ionel N. Iliescu
Casă de Amanet și de Schimb Cluj.

TEATRALE

Programul Teatrului Național:

- 20 „ „ Turneu Eftimiu
- 21 „ „ (mat.) Nunta lui Figaro
- 24 „ (premiera) Papa Lebonard
- 25 „ Papa Lebonard
- 27 „ Papa Lebonard

Programul Operei Române:

- 21 „ Carmen.

— Editura Anca Cluj primește spre editare piese teatrale populare (drame, comedii, monoloage, dialoge etc.) potrivite pentru diletanți și școlari. Se plătește 300 lei de coală (16 pag. à 24x16 cm.) Manuscrisele se trimit recomandate la adresa de sus. Să nu cuprindă mai mult de 1—2 coale.

Restaurantul RADIO

(f. ESPERANTO) cel mai cunoscut și ieftin restaurant pentru studenți și oficialanți cu trei mese.

Abonament cu cupoane 990 lei.

* Femei! „Cartea Moașelor“ cu 140 fotografii feminine Lei 150 la librăria Anca.

Teatrul Maghiar

Repertoriul Săptămânal.

Luni: „Cabaretul de sfârșit de carnaval“ cu întregul program (Papa își face examenul) nouitate. (Profesorul de religie) nouitate. (Parodia Dolly) (în cafenea).

Marti: „Alexandra“ Operetă. Premieră. Prețuri moderat ridicate.

Mercuri, orele 7 1/2: „Concertul lui Béla Bartok“. Prețuri ridicate.

Mercuri, orele 10: „Manechinul sentimental“. (Turneu oficial: Marloara Voiculescu. Prețuri ridicate.)

Joi: „Alexandra“. Prețuri moderat ridicate.

Vineri: „Alexandra“. Prețuri moderat ridicate.

Sâmbătă, orele 4: „Stavaru“ Reprezentație pentru tinerime. Prețuri de tot reduse.

Sâmbătă seara: „Alexandra“ Prețuri moderat ridicate.

Duminică orele 10 1/2: „Concertul Jean Athanasiu și Hevesi Piroska“. Prețuri obișnuite.

Duminică, orele 2 1/2: „Alexandra“. Prețuri obișnuite.

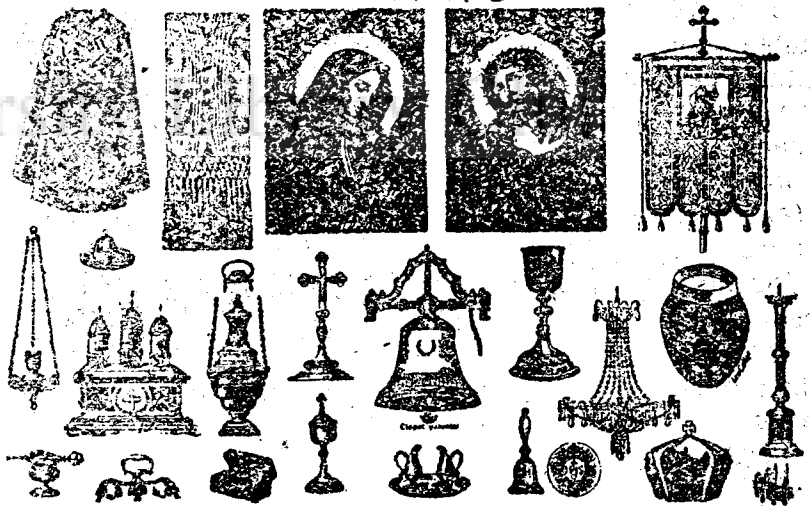
Duminică, orele 6: „Mișelul“ Prețuri reduse.

Duminică, orele 8 1/4: „Alexandra“. Prețuri moderat ridicate.

Cea mai mare firmă românească din Ardeal

Alexandru Anca, Cluj

Fabrică de clopote. Mare depozit de ornate, icoane și cărți bisericesti. Fondat 1894. Mare Librărie și Tipografie. Fondat 1908.

Cea mai nouă și cea mai bună carte de rugăciuni

„CĂRAREA FERICIRII“

de preotul George Mânzat cu aprobarea Ven. Ordinariat sub Nr. 581—1925. Aceasta carte de un conținut bogat cuprinde tot felul de rugăciuni pentru orice ocaziune, cu 24 capitole mari în 366 pag. E cea mai potrivită carte pentru elevii din școlile medii, normale, primare, școlile de adulți și de meserii, pentru cantori, militari, poporul de rând dela sate și orașe de ambele confesiuni. În toate școlile trebuie introdusă cea de 85 Lei.

Legată în hârtie tare carton buc. Lei 85—

Legată în pânză fină cu cruce aurită bucata „140—

Legată în Piele Lux tipărită pe hârtie velină aurită pt. dame 280 și 350—

A apărut în editura Librăriei Alexandru Anca Cluj

și se află de vânzare următoarele

Teatre Poporale:

- * „A fost odată“ (poporală 3 acte) de Nic. Tințariu — 20—
- * „Doamna mea“ — — — — — 15—
- * „Gara Lumii“ (poporală în 3 acte) de Nic. Tințariu — 20—
- * „Dușmanii“ (poporală 3 acte) de Nic. Tințariu — 15—
- * „Pentru patrie“ (poporală 4 acte de Nic. Tințariu — 20—
- * „Petitorii“ comedie într'un act de Nic. Tințariu — 15—
- * „Puiu Codrului“ piesă haiducească 3 acte de Nic. Tințariu — 20—
- * „Nevasta mea fie Ingerl ca ea“ (poporală 3 acte) de Nic. Tințariu — 20—
- * „Domnul Primar“ (poporală în 3 acte) de Nic. Tințariu — 20—
- * „Măstrul Caproni“ (comedie într'un act) de Nic. Tințariu — 15—
- * „Infumuratele“ comedie în 3 acte de C. Dumitrescu-Delavaronă — 20—
- * „Fiecare cu a lui“ (comedie 3 acte) de A. Șerbănescu-Buzău — 20—
- * „Oglinda fermecată“ (lirică 4 acte) I. Jasinsky — 15—
- * „În calea dușmanului“ din 1848 (într'un act) de Simeon Rusu — 10—
- * „Pedeapsa Păcatului“ piesă teatrală (în două acte) de Simeon Rusu — 15—

* „Vrăjitoarea“ comedie în versuri (într'un act) de Simeon Rusu. — 15—

* „Doine și Chiuturi“ de „Siminic“ — 10—

Monoloage — Dialoge:

- * „Vrea mama să mă'nsoare... monolog de Siminic — — — — — 6—
- * „Teofil“ monolog de S. Rusu — — — — — 10—
- * „Drotarul“ monolog de S. Rusu — — — — — 10—
- * „Stefan și Victoria“ dialog de S. Rusu — — — — — 10—
- * „Cântecul cocoșului sau Moartea steluței“ dialog de S. Rusu — — — — — 10—

Diferite:

- * „Inima mea“ (cântece populare) — — — — — 15—
- * „Imnuri Românești“ (cântece naționale) — — — — — 15—
- * „Iubirea“ (notă muzicală) pentru Pian și voce — — — — — 15—
- * „Inimul Studențesc Creștin“ pentru Pian și voce — — — — — 15—
- * „Carte de visuri“ — — — — — 20—
- * „Scrisori de iubire după mai mulți autori Vezi ce face beutura dracului — — — — — 8—
- * „Vioarele“ poezii de Rusu — — — — — Lei 15—

Cărți preoțești:

- * „Predici la Morți“ de prot. I. Marga — 55—
- * „Predici pentru postul mare“ (ciclu dublu) de protopop I. Marga — 45—
- * „Păstorul suftesc“ (I—VI. vol.) — 120—
- * „Predici la cununii și alte predici ocazionale — — — — — Lei 100—

Medicale:

- * „Cartea Moașelor“ de Dr. Grigoriu pentru toate femeile cu 140 ilustrațiuni feminine — 150—

Casa de Păstrare

și Banca de Credit Soc. An.

CLUJ, PIAȚA UNIRII 7.

CAPITAL SOCIAL: 48,000.000 LEI.

Sucursale: Dej, Alba-Iulia, T.-Mureș și Diciosânmărtin.

Instituții afiliate: In Turda, Odorheiu, Aiud și Reghinul-Săsesc.

Cel mai favorabil execută orice afacere de bancă.
Întrepozite lângă gara Cluj.

SAFE-DEPOZIT, AUTORIZAȚIE DE DEVIZE.

Depozit

de

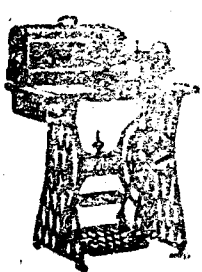
Mașini

de cusut.

Atelier de reparațiuni cu garanță.

A. ASZTALOS

Cluj, Strada N. Iorga No. 2.

Cea mai bună

fabricațiune

germană și bi-

ciclete.